

El tehát ezen természetellenes, kihi-vó korlátokkal és aki a haza nyugalma, a szabadelvűséget, haladást szereti, de egyúttal a munkapártot fenn akarja tartani, annak nem lehet más földata, mint hogy *a párt keretén belül*, de határozottan és erélyesen, mind e korlátok elejtése mellett harcoljon.

Ha a párt liberális képviselő tagjai és azután a szegedi munkapárton kezdve, az ország minden munkapártja (vagy ezek legtöbbször) mint egy ember azt fogja követelni, hogy „minden 24 éves ipari munkás, aki legalább 3 éven át az országos betegsegélyező pénztár valamelyik szervének tagja” — választó legyen, akkor a párt bölcs vezetői be kell hogy lássák, hogy aggodalmuk nem indokolt és hazánk a 20-ik századnak megfelelő választási törvénnyel fog dicsekedhetni, még pedig minden nagyobb baj és izgalom nélkül, mert ha a szocialisták látni fogják, hogy nemcsak a máris sztrájkoló pár ellenzéki képviselő, hanem a munkapárt egy nagy része és az ország összes szabadelvű elemei velük küzdenek, akkor ez feltétlenül visszatartja őket a legradikálisabb és saját maguk, valamint az országot mélyen károsító végzetes lépéstől.

De nemcsak az ipari munkásoknak, hanem a *munkaadóknak* is egy végtelen nagy sérelmét kell a törvénynek jóvátenni.

Az összeférhetlenségi törvényt értem, amely a mai viszonyok között az ország minden iparosát a passzív választói jogból kizárja, mert el sem képzelhető oly iparos, aki az állammal — a posta, távírda, telefon, vasút, folyamszabályozás, vasutépítés, vasgyárak, bányák stb. tulajdonosával és üzembentartójával — összeköttetésben nem állana. Így tehát a gyáros munkása lehet majd képviselő, a gyáros vagy gyárvezető azonban nem, még pedig azért, mert egy hamis jelszavak hatása alatt alkotott törvény őt, illetve Ma-

gyarország összes iparosait befolyásukat meg nem engedett módon helytelenül felhasználóknak, csalóknak, ugyanakkor természetesen az ország mindenkori kormányát az ilyen befolyások iránt engedékenyek, korruptnak bélyegezte.

A tapasztalat pedig az, hogy soha helytelen befolyások s protekciók nagyobb mérvben nem érvényesültek, mint a szerencsétlen összeférhetlenségi törvény fönnállása óta és tán bizonyításra sem szorul az, hogy a világ minden parlamentje inkább engedhetné meg magának egy ily törvény luxusát, mint a mienk, amelyből e törvény természetesen kiküszöbölt minden iparos és kereskedőt, úgy, hogy e két államfentartó osztálynak nincs tehát parlamenti képviselője, aminek nyomát viselik azután a közgazdaságot érintő összes törvények, mint például az adótörvény is.

Aktiv jogot hát minden 24 éves ipari munkásnak és passzív jogot minden iparosnak!

Wimmer Fülöp.

A trónörökös és a hadügyminiszter.

Tegnap jelentettük *belgrádi* tudósítónk távirata nyomán, hogy a szerb trónörökös és a szerb hadügyminiszter között igen kellemetlen konfliktus támadt. A trónörökös mint a szerb hadsereg főparancsnoka, több tisztet a háboruban szerzett érdemeiért soron kívül való előléptetésre ajánlott, holott a szerb törvények értelmében a soron kívül való előléptetés ügyében csak a hadügyminiszter tehet javaslatot a királynak. Ma azt jelenti nekünk *belgrádi* tudósítónk, hogy a hadsereg fővezénylete és a kormány között támadt konfliktus miatt a *hadügyminiszter be fogja adni lemondását*. Mivel tegnap az egész kormány szolidaritást vállalt a hadügyminiszterrel, lehetséges az is, hogy a hadügyminiszter lemondásának elfogadása után az egész kormány beadja lemondását.

Bonyodalmak a dohánygyár telke körül.

— Szeged város a pénzügyminiszterhez. — Ingyen adott telket pénzért kéri vissza. —

(*Saját tudósítónktól.*) Érdekes bonyodalmak van most keletkezében a szegedi dohánygyár telke körül. Husz évvel ezelőtt a város tizenkét hold kiterjedésű telket adott ingyen az államnak a dohánygyár céljaira a Kossuth Lajos-sugárút végén. Ebből nyolc holdat tényleg a dohánygyár számára kerítették körül, négy hold azonban *parlagon maradt* és máig sem történt azon semmi nemű olyan építkezés, amely szükséges volna a dohánygyár üzeméhez. Husz év óta az a látszat, hogy a dohánygyárnak erre a négy hold területre egyáltalán nincs szüksége, sőt egyidő óta egészen más célt szolgál ez a fölöslegesnek vissza maradt terület: *szántanak vetnek rajta*, a vetemények szépen növekednek és *hoznak*, csak hogy — nem a városnak. Pedig a város azzal a kikötéssel engedte át az egész tizenkét holdat, hogy az kizárólag a dohánygyár céljaira felhasználható, az állam pedig azért kért ilyen horribilis kiterjedésű telket, mert a gyár folytonos és fokozatos kibővítését, üzemének nagyobbítását és ehez képest új épületek emelését ígérte.

Rendben volt. Egyszer már csakugyan bővítették a dohánygyárat, de ehez, sőt további bővítéshez is bőven elegendő lett volna az a nyolc hold, amelyen belül most a gyár áll. Ennek egy tekintélyes részét a *tisztviselők ma kertnek használják*, tehát nem igen hihető, hogy a gyárat hamarosan ismét bővíteni fogják. A város érdeklődésére ugyan a dohánygyár igazgatósága folytonosan ígérte a bővítést, de ez nem is maradt egyéb pusztán ígéretnél. Most aztán, hogy a fölösleges négy hold városi területen mezőgazdaságot üznek, a város azzal a jogos igényével áll elő, hogy ezt a négy holdat bocsássa az állam ismét a város rendelkezésére, amelynek fejlődésére ez a terület sokat jelent. A Kossuth Lajos-sugárút külső vonala az a része a városnak, amely gyárak építésére mindenképen kiválóan alkalmas. A jövőben Szegednek ez a része alakul majd gyárvárosá, ott a pályaudvar, ott a villamos-telep, a gázgyár. Tehát jó okai vannak a városnak, hogy a fölösleges telket visszakérje az államtól.

A város tanácsa mai ülésében elhatároz-

ják csak . . . a Szeménorovna Ludmilla, az meg a kulcsárné. Hanem az Anasztázia a fő, az történik, amit ő akar. Nagy hatalmosság. Pozidontól nem félnek úgy az emberek, mint tőle . . . Haha! . . . A harmadik asszonykép meg a Jelagnája-utcában lakik . . . Szegény gyalázat!

— Még a nevüket is tudja, — gondolta Pozidon elpirulva. — És pedig ki ez? Egy kocsis, egy paraszt, aki soha a városban nem volt! Szemtelenség! — Aztán hangosan kérdezte: Honnan tudod mindezt?

— Csak úgy beszélnek. Én magam ugyan nem láttam, hanem hallottam másoktól. Pedig a haraszt nem mozog . . . A komornyiknak, meg a kocsisnak sem lehet kívágni a nyelvét . . . Maga az Anasztázia is dicsekszik a szerencséjével. Hej! Az emberek szemei elől nem lehet elbujni! Ez a mi Pozidunk szeret titokban utazgatni. A másik, ha utazni akart valahova, már egy hónappal előbb világgá kürtölte s mikor utrakelt, olyan lármát csinált, hogy nagyobb se kell! Előtte fullajtár, a kocsija mellett hajdu, mögötte poroszló! Mikor megérkezett, nagyot aludt, te le ette, te itta magát s aztán neki a hanggal. Ráförmed egypár hivatalnokbelire, toporzékolt egyet, megint lefekszik aludni, aztán viszi az ördög tovább úgy, ahogy jött . . . Pozidon: amint megtud valamit, csendben, de tüstént ott terem, hogy senki a hírét se hallja meg . . . Abban telik az öröme! Észrevétlenül elosonik hazulról, hogy senki meg ne tudja s szalad a vasútra . . . Nem ott száll ki, ahova menni akar, hanem valami közel-

eső állomáson; nem ül postakocsiba, ami pedig urasabb volna, hanem paraszt fuvarost vesz. Beburkolózik, mint egy vénasszony s utközben olyan rekedt hangon beszél, mint a repedt fazék, hogy senki meg ne ismerje. Így utazik a bolond s azt hiszi, hogy senki rá nem ismer . . . Nevetséges! Minden okos ember rögtön tudja, hogy ő az.

— Micsoda? Hogyan?

— Nagyon egyszerűen! Lássa uram, a magunkszőrű szegény ember szegényesen is utazik. De Pozidon, akárhogyan is teszi magát, nem szereti a szegénységet. Tegyük föl, hogy odaérkezik a postaállomásra, mindjárt kezd . . . A levegő dohos, a szoba hideg, mi egymás . . . Pozidon, rögtön csirkét süttet, gyümölcsöt rendel s Isten tudja, milyen eledeleket akar! Erről már megismerik. Ha valaki a postamestert „édes uram”-nak szólítja s a parasztot minden kicsinységért ráncba szedi, akár megesküdhet rá, Pozidon. S milyen szaga van! Egészen más szag az, mint a szegény ember ruhájáé. Még a lefekvés is más! A postaállomáson a díványra vetet magának ágyat s szagos vízzel hinti be, fejtől meg három gyertyát gyújtat. Lefekszik! Olvas. Erről persze nemcsak a postamester, de a kishérs is megtudja, hogy különb ember, mint más . . .

— Igaz, igaz, — gondolta Pozidon, — hogy is nem jutott ez előbb az eszembe?

— Aztán meg, — folytatta a kocsis szinte megvető hangon, — akinek szüksége van rá, megtudja az csirke nélkül is, hogy mit csinál Pozidon. Telegráfon mindent meg le-

het tudni. Eldughatod szegény Pozidon az orrod a bundádba, mégis csak megtudják, hogy jössz! Várnak is rád! Még otthon van, vagy csak most lépett ki a kapun, itt már tudják, hogy jön s készen várja minden. Jön, hogy megcsipje őket, tetten érje a gazembereket s — kinevetik. Gyere csak, kegyelmes uram, csak lassan gyere, meg ne tudjuk . . . nálunk minden rendben van! Megjön, körülszaglász s meggy megint haza, úgy, ahogy jött . . . De még meg is dicséri őket, megrázza a kezüket s bocsánatot kér az alkalmatlanságért . . . Ugy van! Másképp gondoltad uram? Hej a mi népünk agyafurt, egyik rosszabb, mint a másik. Öröm látni, hogy mit tudnak. Mint példának okáért ma is . . . Ma reggel, hogy eljöttem hazulról, szemben találkoztam a vendéglőssel. Hova tetszik menni? Bemegyek a városba, tisztességes ételt, meg jó bort hozok zakuskára; Pozidont várják. Ugy-e jó? Pozidon talán most ül föl a kocsira s dugja az orrát a bundába, hogy meg ne ismerjék. Talán már uton is van s azt hiszi, hogy senki nem is álmodik róla . . . itt meg már minden készen van a számára, lazac, bor, sajt s egyéb . . . Mi? he? Uton van s azt gondolja: most megcsiplek benneteket, gazemberek! Azok ugyan nem törődnek vele! Hadd jöjjön! Rendben van itt már minden.

— Vissza, — kiált Pozidon rekedten. — Fordulj vissza, marha!

S a bámuló kocsis visszafordul.